

ТЕРИТОРІАЛЬНІ РЕСУРСИ ДЛЯ СПОРУДЖЕННЯ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА У СТРУКТУРІ МАЛИХ МІСТ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. В статті проведено аналіз законодавчої бази розміщення тимчасових споруд, їх комплексів, призначених для життєзабезпечення (тимчасового проживання та обслуговування) осіб, які втратили житло внаслідок обставин, зумовлених дією воєнного стану або надзвичайної ситуації, в тому числі бойових дій, досліджено територіальні резерви для спорудження тимчасового житла на прикладі малих міст Полтавської області.

Ключові слова: тимчасове житло, територіальні резерви для спорудження тимчасового житла.

Вступ. 24 лютого 2022 року Росія вторглася до України. Вбито тисячі цивільних. Понад 11 млн. населення було змушене покинути домівки, з них понад 4 млн переїхали до країн ЄС. Маріуполь та багато інших міст України фактично зруйновані.

Понад 7 млн. людей стали внутрішньо переміщеними особами (ВПО) [1]. На даний час значна частина біженців проживають у пристосованих приміщеннях – дитячих садках, школах, будинках культури, ін. Створення прийнятних умов проживання для біженців є зараз пріоритетною задачею для відносно безпечних регіонів. Президент України Володимир Зеленський повідомив про підготовку програми підтримки внутрішньо переміщених осіб, яка передбачає будівництво тимчасового житла для громадян, котрі виїхали з районів бойових дій. [4].

Аналіз основних досліджень та публікацій. Вирішенням комплексу даних проблем присвячують свою увагу вітчизняні та закордонні науковці у сфері державного управління, економіки, архітектури та містобудування [2,3].

Основна частина. Категорія тимчасового житла для ВПО регулюються рядом законодавчих актів, але до 24.04.2022 року дана категорія розглядалася, відповідно до конституційного права як обране місце, адресно-географічні координати якого визначають приміщення, спеціально призначене для вільного проживання людини. я. Термін “житло” охоплює як житлові будинки, квартири та їх ізольовані частини, так і інші споруди, що використовуються для постійного проживання.

Разом з тим, не визначаються житлом приміщення, призначенні для тимчасового недобровільного перебування людини, тому, відповідно до реалій сьогодення стає необхідним уточнити поняття тимчасового житла для громадян, котрі виїхали з районів бойових дій.

Відповідно до проекту ЗУ «Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної

діяльності», передбачається визначити поняття тимчасових споруд для життєзабезпечення населення (тимчасового проживання та обслуговування), осіб, які втратили житло внаслідок обставин, зумовлених дією воєнного стану або надзвичайної ситуації, в тому числі бойових дій, терористичних актів або проведення робіт з ліквідації їх наслідків.

Головними вимогами до цієї категорії житла повинні бути, крім створення повноцінних санітарно-гігієнічних та соціальних умов проживання населення, швидкість спорудження даних об'єктів.

Світова практика має достатній досвід спорудження подібних об'єктів, вітчизняні проектувальники пропонують різні підходи:

- Модульні будинки. На території Львівської громади планується облаштувати декілька майданчиків з модульними будинками. Містечко матиме 88 житлових будиночків, у яких зможуть жити понад 350 людей. В одному будиночку житимуть 2-4 людини. Всередині є все необхідне: меблі, світло, тепло. Санвузли та їдальня розташовані на території містечка;

Рис.1. Модульні будинки у Львові

- Модульні будинки за Технологією безкаркасного будівництва із сендвіч-панелей, що дозволяє зводити поселення для переселенців лише за кілька місяців.

Рис.2. Valbek Vugeau презентував проект тимчасового житла для переселенців (проектна пропозиція)

Рис.3. У Львові почали облаштовувати модульні будинки для біженців за проектом ООН

Для спорудження подібних «містечок» існують певні вимоги щодо території, а саме – наявність складеної мережі об'єктів громадського обслуговування, можливість підключення до мереж інженерної інфраструктури, наявність транспортних комунікацій, ін.

Відповідно до проекту вищезазначеного закону, розміщення тимчасових споруд для життєзабезпечення населення здійснюється на підставі затвердженої схеми розміщення, яка розробляється в межах визначеної розпорядженням сільського, селищного, міського голови або керівника військової адміністрації населеного пункту територій на землях комунальної форми власності, в тому числі на яких не сформовано земельні ділянки, схема розміщення може розроблятися за відсутності та за невідповідності положенням містобудівної документації на місцевому рівні та повинна враховувати: існуючу забудову територій, інженерно-транспортну інфраструктуру, а також основні елементи планувальної структури територій; обмеження у використанні земель, у тому числі в сфері забудови (червоні лінії, смуги санітарно-захисних, санітарних, охоронних та інших зон обмеженого використання земель тощо).

Полтавська область на даний час відноситься до більш безпечних регіонів, де знаходять прихисток біженці із районів активних бойових дій. Ймовірно, що частина біженців, які втратили своє житло в результаті бойових дій, на певний час буде потребувати тимчасового житла. Полтава, Кременчук, Горішні Плавні та малі міста Полтавської області - Гадяч, Глобине, Гребінка, Заводське, Зіньків, Карлівка, Кобеляки, Лохвиця, Лубни, Миргород, Пирятин, Решетилівка, Хорол мають територіальні ресурси для розміщення містечок для тимчасового проживання та обслуговування внутрішньо переміщених осіб.

Висновки. Відповідно до програми підтримки внутрішньо переміщених осіб, яким довелося втікати від війни, презентовану наприкінці березня 2022 року президентом України Володимиром Зеленським, яка передбачає будівництво тимчасового житла та доручення Глави держави очільникам областей зайнятися пошуком відповідних земельних ділянок, Полтавська область та малі міста Полтавщини мають достатні територіальні ресурси для спорудження тимчасових містечок для тимчасово переміщених осіб.

Література:

1. Матеріали УВКБ ООН, (Агентство ООН у справах біженців)
<https://www.unhcr.org/ua>

2. Нарис про відбудову України https://voxukraine.org/wp-content/uploads/2022/04/Reconstruction-of-Ukraine-2022-04-05-copy-edited_Ukr.pdf

3. ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності (проект)
<https://www.president.gov.ua/search?query>